

Uchwała Nr 4200/II/249/2017
z dnia 13 grudnia 2017 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie: opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Bojszowy projekcie uchwały
w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bojszowy.

Na podstawie art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) i art. 13 pkt 12, art. 19 ust 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) - **II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:**

Przewodnicząca: Bernadeta Dziędziak
Członkowie: Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **negatywną** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Bojszowy** projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej **Gminy Bojszowy**.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Bojszowy przekazał Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bojszowy - w formie dokumentu elektronicznego - w ustawowym terminie określonym w art. 238 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 230 ust. 2 i 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077). Nie przekazano natomiast drogą elektroniczną samego projektu

uchwały, lecz wyłącznie załączniki do uchwały, co nie jest zgodne z wymogiem wynikającym z art. 230 ust. 9 wyżej wymienionej ustawy.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, dokonał analizy przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Skład ustalił i zważył, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został opracowany w formie projektu uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i obejmuje lata 2018 – 2025;
2. Okres objęty wieloletnią prognozą finansową oraz okres, na który sporządzono prognozę kwoty długu, są zgodne z wymogami określonymi w art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U z 2015 r. poz. 92);
3. W projekcie wieloletniej prognozy finansowej zawarto dane, określone zgodnie z przepisem art. 226 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych, jednakże **występują różnice** w danych dotyczących 2018 roku, w stosunku do kwot ujętych w projekcie budżetu m.in. w pozycjach: 11.2, 12.1, 12.1.1, 12.2, 12.2.1;
4. Projekt wieloletniej prognozy finansowej stanowiący załącznik do projektu uchwały, został sporządzony zgodnie z wymogami wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do powyżej wymienionego rozporządzenia Ministra Finansów;
5. W załączniku do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazano przedsięwzięcia, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 226 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w postaci wykazu przedsięwzięć wieloletnich, sporządzonego według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów;
6. Dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozą ustalone zostały przy zachowaniu zasady, o której mowa w art. 242 powołanej na wstępie ustawy o finansach publicznych;
7. Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej i w projekcie budżetu na 2018 rok są ze sobą zgodne w zakresie wyniku budżetu, związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego;
8. W prognozie zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy sformułowane na podstawie art. 228 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;

9. Do projektu wieloletniej prognozy finansowej, w myśl regulacji zawartej w art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych, dołączono objaśnienia przyjętych wartości zawierające informacje uszczegóławiające dane, o których mowa w art. 226 ust. 1 tej ustawy. Skład zaleca uzupełnienie objaśnień o szczegółowe dane na temat dochodów ze sprzedaży majątku w kwocie 500.000 zł.

II Skład Orzekający przy dokonywaniu oceny przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bojszowy na lata 2018-2025 był zobligowany uwzględnić również następujące okoliczności faktyczne i prawne:

Z postanowień przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bojszowy na lata 2018-2025, w powiązaniu z danymi będącymi w posiadaniu tut. Izby, takimi jak: uchwały Rady Gminy Bojszowy, zarządzenia Wójta Gminy, sprawozdania budżetowe i finansowe oraz wynikającymi z uchwały Nr 401/XXXII/2017 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, podjętej w dniu 12 grudnia 2017 roku w sprawie stwierdzenia **istotnego naruszenia prawa** w uchwale Nr XXX/205/2017 Rady Gminy Bojszowy z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie zmian w budżecie gminy Bojszowy na 2017, z powodu uchwalenia zmian w budżecie roku 2017, skutkujących przekroczeniem w 2019 roku i w 2020 roku dopuszczalnego wskaźnika w zakresie relacji łącznej planowanej kwoty spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu wyemitowanych papierów wartościowych wraz z odsetkami, wynika w sposób bezsporny, że w latach 2019 i 2020 Gmina Bojszowy nie spełni obligatoryjnej relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy.

Planowane obciążenie spłatą długu Gminy Bojszowy w stosunku do dochodów ogółem jej budżetu wyniesie w 2019 roku 7,42 % - przy dopuszczalnym wskaźniku zadłużenia ustalonym dla tego roku na poziomie 6,78 %. Natomiast planowane obciążenie spłatą długu Gminy w stosunku do dochodów ogółem jej budżetu w 2020 roku wyniesie 8,33 % - przy dopuszczalnym wskaźniku zadłużenia ustalonym dla tego roku na poziomie 8,09 %. Niespełnienie relacji z art. 243 ustawy w tych latach i na wskazanym poziomie, potwierdziła uczestnicząca w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 12 grudnia 2017 roku Skarbnik Gminy Bojszowy. Planowane wydatki bieżące budżetu Gminy Bojszowy na koniec III kwartału 2017 roku były bowiem niedoszacowane, między innymi w zakresie wynagrodzeń i składek od nich naliczanych o ok. 600.000 zł.

Skład Orzekający ponadto ustalił, że Gmina Bojszowy nie ma podstawy do zastosowania wyłączenia w wysokości 1.790.000 zł w obliczaniu relacji z art. 243 ust. 3

ustawy, które niezasadnie wykazano w przedłożonym projekcie uchwały w zakresie roku 2018 - w pozycji 5.1.1.1 załącznika nr 1.

Konsekwencją niespełnienia obligatoryjnej relacji – jest brak możliwości uchwalenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego – Radę Gminy Bojszowy, budżetu na 2018 rok oraz wieloletniej prognozy finansowej. Artykuł 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w sposób jednoznaczny stanowi, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,
 - 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji
- do planowanych dochodów ogółem budżetu, przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R + O}{D} \right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R* - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O* - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D* - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db* - dochody bieżące,
- Sm* - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb* - wydatki bieżące,
- n* - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1* - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2* - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

W efekcie występuje brak możliwości uchwalenia budżetu Gminy na rok 2018, co zostało również wyraźnie wskazane w odrębnej opinii II Składu Orzekającego w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy projekcie uchwały budżetowej Gminy na 2018 rok. Skład Orzekający przypomina również, że ta swoista sankcja, zawarta w przywołanym przepisie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, ma zastosowanie do uchwał budżetowych jednostek samorządu terytorialnego począwszy już od 2014 roku.

W razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244, oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego, zgodnie art. 240a. ww. ustawy – **kolegium regionalnej izby obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego** oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do regionalnej izby obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania.

W tym stanie faktycznym warunkiem koniecznym, którego spełnienie umożliwi uchwalenie wieloletniej prognozy finansowej i budżetu Gminy na rok 2018, będzie podjęcie przez Organy Gminy Bojszowy odpowiednich działań korygujących, zarówno w zakresie planowania budżetowego, jak i w obszarze stanu zadłużenia jednostki, które w efekcie mogłyby doprowadzić do spełnienia ustawowego wskaźnika zadłużenia i samodzielnego podjęcia przez organ stanowiący uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy. Działania te muszą być podejmowane zgodnie z prawem, z zachowaniem odpowiednich zasad odnoszących się do gospodarowania środkami publicznymi oraz uwzględniać wymagania w zakresie realistyczności i rzetelności planowania budżetowego.

Mając na względzie treść art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej, regionalna izba obrachunkowa wydaje ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania – **Skład**

Orzekający był zobligowany negatywnie zaopiniować przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bojszowy.

W wykonaniu przepisu art. 230 ust. 3 zdanie drugie, w związku z przepisem art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, niniejsza opinia winna zostać opublikowana przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak